Lietas arhīva Nr. K69-0648-20/17
ECLI:LV:KURT:2020:0707.11151025720.2.S

Lieta Nr. 11151025720

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2020.gada 7.jūlijā

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Guna Troika
piedaloties prokurorei Solvitai Božei
aizstāvei Agitai Šamai
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. C/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā.

2020. gada 2.jūnijā ap plkst. 20.20 /pers. C/, atrodoties veikalā SIA "MAXIMA Latvija" veikalā "MAXIMA", kas atrodas Ventspilī, Celtnieku ielā 17, mantkārīgu motīvu vadīts, no plaukta paņēma preci par kopējo summu 19,32 *euro*, konkrēti - divas 0,5 l tilpuma alkoholiskā dzēriena "Magistr Brendijs" pudeles, katru 9,66 *euro* vērtībā, ko paslēpis zem virsjakas, nesamaksājot kasē, iznesa no tirdzniecības zāles, tādējādi slepeni nolaupot SIA "MAXIMA Latvija" preci 19,32 *euro* vērtībā, nodarot zaudējumus, kas nepārsniedz vienu Latvijas Republikā noteikto minimālās mēnešalgas apmēru.

Ar savām darbībām /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. C/ savu vainu pret viņu izvirzītajā apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā, izdarīto nožēloja, lūdza tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi neveikt.

[2.1] Cietušās SIA "Maxima Latvija" pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, par tiesas sēdi cietušajam paziņots savlaicīgi likumā noteiktajā kārtībā.

Uzklausot procesa dalībnieku viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 469.panta otro daļu lieta tika iztiesāta bez cietušā SIA "Maxima Latvija" pārstāvja klātbūtnes, jo cietušā pārstāvja piedalīšanos iztiesāšanā tiesa neatzina par obligātu.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem, nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo tiesa ir pārliecinājusies, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta ar krimināllietā esošajiem pierādījumiem un tiesai nav radušās šaubas par apsūdzētā darbību kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

[2.2] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[3] Izvērtējot apsūdzētajam nosakāmo sodu veidu un mēru par noziedzīgo nodarījumu saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumiem, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību ietekmējošo apstākļu esamību, kā arī apsūdzētā personību raksturojošas ziņas.

[3.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, apsūdzētā /pers. C/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējams kā mazāk smags noziegums.

[3.2] Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. C/ personību raksturojošas ziņas, noskaidrots, ka apsūdzētais iepriekš vairakkārt sodīts – pēdējo reizi Ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa spriedumu notiesāts pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 8 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu noteiktajam sodam pieskaitīts sods, kas piespriests ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 2.jūlija spriedumu, un galīgais sods, daļēji saskaitot piespriestos sodus, noteikts brīvības atņemšana uz 2 gadiem 6 mēnešiem, piespiedu darbs uz 231 stundu un probācijas uzraudzība uz 1 gadu (lietas 38.-48.lapa).

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2019.gada 30.okotbra lēmumu Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa spriedums atstāts negrozīts. Lēmums stājies spēkā 2019.gada 26.novembrī (lietas 49.-53.lapa).

Pēc apsūdzētā tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem – ir pastāvīga dzīvesvieta, pēc paša vārdiem ir uzskaitē kā bezdarbnieks, ir piešķirts maznodrošinātās personas statuss, konstatēta smaga saslimšana, 10 reizes tiesāts, vēlas labot iepriekš pieļautās kļūdas, mainīt savu dzīvi.

[3.3] Par apsūdzētā /pers. C/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa atzīst to, ka viņš izdarītajā vaļsirdīgi atzinies un nožēlo izdarīto. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais piekritis pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, tādējādi paātrinājis kriminālatiesisko attiecību noregulēšanu, proti, izmantojis savas Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā minētās tiesības uz sadarbību un izvēlējies vienkāršāka procesa veidu. Vienlaicīgi tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē.

[3.4] Par apsūdzētā /pers. C/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu un 12.punktu tiesa atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, un tas izdarīts alkohola ietekmē.

[3.5] Izvēloties apsūdzētajam /pers. C/ nosakāmā soda veidu un mēru par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, tiesa ņem vērā, ka /pers. C/ apdraudējis cietušās SIA "Maxima Latvija" mantiskās intereses.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais /pers. C/ 2020.gada 24.maijā pēc atbrīvošanas no soda izciešanas, tikko uzsācis izciest ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa spriedumu noteikto pamatsodu – piespiedu darbu, piespriestā papildsoda – probācijas uzraudzības laikā, neilgi pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas jau atkal izdara jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu, vienlaicīgi ar šādu savu rīcību arī izvairīdamies no tiesas piespriestā soda izciešanas, no kā secināms, ka apsūdzētā agrākās sodāmības nav atturējušas viņu no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, /pers. C/ joprojām nav izdarījis secinājumus par savu līdzšinējo uzvedību, nav mainījis attieksmi pret likumu ievērošanu, līdz ar to sods nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

Tiesas ieskatā, ar lietā esošajiem materiāliem un apsūdzētā tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem apstiprinās personības raksturīgās īpašības – /pers. C/, būdams ekonomiski aktīvā vecumā, ir persona ar izteikti zemu subjektīvās uzvedības kontroles līmeni, kas savus sociālos aspektus un intereses tendenciozi risina ar prettiesiskām darbībām, neņemot vērā sabiedrībā pastāvošās tiesību normas un sabiedrības intereses kopumā, konstatējot, ka apsūdzētais agrāk vairākkārt sodīts par mantiska rakstura noziegumu, t. sk., zādzību, izdarīšanu.

Minētais apstāklis norāda uz apsūdzētā nevēlēšanos laboties, to, ka viņš turpina ignorēt sabiedrībā vispārpieņemtās uzvedības normas, līdz ar to tiesa uzskata, ka noteiktais īslaicīgas brīvības atņemšanas sods ir atzīstams par samērīgu un atbilst Krimināllikuma 35.pantā norādītajam soda mērķim.

Turklāt tiesa ņem vērā Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu prakses apkopojumu, kurā cita starpā norādīts – lai novērstu noziedzīgu nodarījumu recidīvu, krimināls odam jābūt tādam, kas orientēts uz likumpārkāpēja sociālo adoptāciju un resocializāciju, kā arī tādam, kas sekmē noziedzīgu nodarījumu veicinošo faktoru novēršanu (mazināšanu). Atbildību pastiprinošu apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā to, ka tika konstatēts viens atbildību mīkstinošs un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, vienlaicīgi ņem vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu, un to, ka cietušam nav radīti zaudējumi, jo prece nebojāta tika atriezta veikalam, un atzīst, ka taisnīgs un apsūdzētā personībai atbilstošs soda mērs par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ir īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 (vienu) mēnesi.

[3.6] Ievērojot lietā konstatētos apstākļus, tiesa atzīst, ka par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. C/ ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi.

[4] Atbilstoši Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

/pers. C/ jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis 2020.gada 2.jūnijā, neizciesta soda laikā, un noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, tādējādi galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem, pievienojot neizciesto sodu.

[4.1] No Valsts probācijas dienesta sniegtās informācijas secināms, ka /pers. C/ nostrādājis 13 piespiedu darba stundas, līdz ar to neizciestā soda daļa uz tiesas sēdes dienu ir 203 stundas 30 minūtes (lietas 87.lapa).

[4.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 45.[1] panta sesto daļu, ja notiesātais vai persona, kurai papildsods noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, papildsoda izciešanas laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52 panta noteikumiem.

Tādējādi saskaņā ar Krimināllikuma 45.[1] panta sesto daļu, 51.pantu, 52.panta pirmās daļas 4.punktu un septīto daļu šajā krimināllietā noteiktajam sodam pilnībā pievienojams neizciestais papildsods – probācijas uzraudzība, kas noteikts ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa spriedumu (neizciestā soda daļa – 10 mēneši 18 dienas), divas probācijas uzraudzības dienas rēķinot kā brīvības atņemšanas vienu dienu, ir 5 mēneši 9 dienas.

Nosakot galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem, tiesa atzīst par iespējamu piemērot daļēju sodu saskaitīšanu, kas ir labvēlīgāka apsūdzētajam.

[4.3] Izvērtējusi visus lietā konstatētos apstākļus, ņemot vērā konstatētos apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta noteikumiem, šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pieskaitot ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa spriedumā noteikto sodu, neizciesto pamatsodu 203 stundas, un papildsodu – probācijas uzraudzība, galīgais sods /pers. C/ nosakāms – brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem, piespiedu darbs uz 203 stundām.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda laikā /pers. C/ ieskaitāms šajā kriminālprocesā īslaicīgās aizturēšanās vietā pavadītais laiks no 2020.gada 3.jūnija līdz 5.jūnijam.

[6] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu piespiedu darbs /pers. C/ izpildāms patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

[7] Šajā kriminālprocesā /pers. C/ piemērots drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā, kas pēc sprieduma spēkā stāšanās atceļams.

[8] Pēc apsūdzētā lūguma pirmās instances tiesā juridisko palīdzību sniedza zvērināta advokāte Agita Šama, kurai, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami 120 *euro* (lietas 88.lapa).

[8.1] Tiesas sēdē aizstāve vērsa uzmanību, ka lietā ir konstatējams valsts nodrošināta aizstāvja pieaicināšanas pamats saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 83.panta pirmās daļas 5.punkta nosacījumiem – personas nepietiekamais izglītības līmenis, kas tika precizēts arī tiesas sēdē, līdz ar to ir pamats atbrīvot apsūdzēto no procesuālo izdevumu samaksas.

Kriminālprocesa likuma 368.panta piektā daļa paredz, ka procesuālos izdevumus, kas saistīti ar advokāta piedalīšanos kriminālprocesā pēc norīkojuma, ja procesa virzītājs likumā noteiktajā kārtībā personu ir atbrīvojis no maksas par juridisko palīdzību, [..] sedz no valsts līdzekļiem.

Kriminālprocesa likuma 83.panta pirmās daļas 5.punktā noteikts, ka aizstāvja piedalīšanās ir obligāta kriminālprocesā ja tiesības uz aizstāvību ir [..] personai ar tik zemu izglītības līmeni, ka tā nevar pilnvērtīgi izmantot savas procesuālās tiesības.

[8.2] Ņemot vērā to, /pers. C/ ir nepietiekošs izglītības līmenis – piecu klašu izglītība, viņš atzīstams par personu, kura nevar pilnvērtīgi izmantot savas procesuālās tiesības, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 83.panta pirmās daļas 5.punkta un 85.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumiem apsūdzētais ir atbrīvojams no samaksas par aizstāvja darbu viņa aizstāvības īstenošanai šajā krimināllietā pirmās instances tiesā, samaksu sedzot no valsts līdzekļiem.

[9] Rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem izspriežama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527. - 531.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. C/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, 45.[1] panta sesto daļu un 52.panta pirmās daļas 4.punktu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot

sodu, kas nav izciests pēc Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 10.aprīļa sprieduma, un galīgo sodu pēc spriedumu kopības /pers. C/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, piespiedu darbu uz 203 (divi simti trīs) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda laikā /pers. C/ ieskaitīt šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadīto laiku no 2020.gada 3.jūnija līdz 5.jūnijam.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta $2.^1$ daļu piespiedu darbu /pers. C/ izpildīt patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. C/ 10 (desmit) darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes ir pienākums pieteikties soda - piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta Kurzemes reģiona teritoriālās struktūrvienības Ventspils nodaļā (Ventspilī, Atpūtas ielā 16).

/pers. C/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un Kriminālprocesa likuma 368.panta piekto daļu atbrīvot /pers. C/ no procesuālo izdevumu samaksas par aizstāves A.Šamas sniegto juridisko palīdzību un procesuālos izdevumus 120 *euro* (viens simts divdesmit *euro*) par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu pirmās instances tiesā segt no valsts līdzekļiem.

Lietisko pierādījumu - CD ar videoinformāciju no SIA "MAXIMA Latvija" veikala "MAXIMA" (iepakojums Nr.1), atstāt glabāties pie krimināllietas.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2020.gada 20.jūlija.

Tiesnese G.Troika